

I

(Zakonodajni akti)

SKLEPI

SKLEP (EU) 2022/1628 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 20. septembra 2022

o zagotavljanju izredne makrofinančne pomoči Ukrajini z okrepitevijo skupnega sklada za rezervacije z jamstvi držav članic in posebnimi rezervacijami za nekatere finančne obveznosti v zvezi z Ukrajino, za katere je zagotovljeno jamstvo na podlagi Sklepa št. 466/2014/EU, ter o spremembi Sklepa (EU) 2022/1201

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 212 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽¹⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Sporazum o pridružitvi med Unijo in Ukrajino ⁽²⁾, ki vključuje poglobljeno in celovito prostotrgovinsko območje, je začel veljati 1. septembra 2017.
- (2) Spomladi 2014 se je Ukrajina zavzela za ambiciozen program reform, katerega cilj je stabilizirati njeno gospodarstvo in izboljšati življenje njenih državljanov. Boj proti korupciji ter ustavne, volilne in pravosodne reforme so med najpomembnejšimi prednostnimi nalogami programa. Izvajanje teh reform je bilo podprto z zaporednimi programi makrofinančne pomoči, na podlagi katerih je Ukrajina prejela pomoč v obliki posojil v skupni višini 6,6 milijarde EUR. Z nujno makrofinančno pomočjo, ki je bila dana na voljo v zvezi z vse večjimi napetostmi na meji z Rusijo na podlagi Sklepa (EU) 2022/313 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾, je bilo zagotovljenih 1,2 milijarde EUR posojil Ukrajini, izplačanih v dveh obrokih, vsak po 600 milijonov EUR, v marcu in maju leta 2022. Izredna makrofinančna pomoč Unije v višini do 1 milijarde EUR na podlagi Sklepa (EU) 2022/1201 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾ je zagotovila hitro in nujno podporo ukrajinskemu proračunu ter je bila v celoti izplačana v dveh tranšah 1. in 2. avgusta 2022. Ta pomoč je predstavljala prvo fazo načrtovane celotne izredne makrofinančne pomoči Unije Ukrajini v višini do 9 milijard EUR, ki ga je Komisija napovedala v svojem sporočilu z dne 18. maja 2022 z naslovom „Pomoč Ukrajini in njena obnova“ ter ga je potrdil Evropski svet na zasedanju 23. in 24. junija 2022. Ta sklep

⁽¹⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 15. septembra 2022 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 20. septembra 2022.

⁽²⁾ Sporazum o pridružitvi med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Ukrajino na drugi strani (UL L 161, 29.5.2014, str. 3).

⁽³⁾ Sklep (EU) 2022/313 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. februarja 2022 o zagotavljanju makrofinančne pomoči Ukrajini (UL L 55, 28.2.2022, str. 4).

⁽⁴⁾ Sklep (EU) 2022/1201 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. julija 2022 o zagotavljanju izredne makrofinančne pomoči Ukrajini (UL L 186, 13.7.2022, str. 1).

predstavlja drugo fazo pri izvajanju te predvidene izjemne makrofinančne pomoči Unije. Določa podlago za zagotovitev dodatnega zneska v višini do 5 milijard EUR makrofinančne pomoči Ukrajini v obliki posojil pod zelo ugodnimi pogoji. Temu sklepu bi moralo hitro slediti sprejetje nadaljnega sklepa o izvajanju tretje faze načrtovane celotne makrofinančne pomoči Unije za dodatni znesek v višini do 3 milijard EUR, ko bo določeno, v kateri obliki bo ta pomoč zagotovljena.

- (3) Neizzvana in neupravičena vojne agresije Rusije proti Ukrajini od 24. februarja 2022 je Ukrajini povzročila izgubo dostopa do trgov, javnofinančni prihodki pa so drastično upadli, medtem ko so se javnofinančni odhodki za obvladovanje humanitarnih razmer in ohranjanje kontinuitete državnih storitev izrazito povečali. V teh zelo negotovih in nestabilnih razmerah najboljše ocene Mednarodnega denarnega sklada (MDS) o potrebah Ukrajine po financiranju kažejo na izredno vrzel v financiranju v višini približno 39 milijard USD v letu 2022, od katere bi bilo mogoče približno polovico pokriti, če bi bila doslej obljubljeni mednarodni podpora v celoti izplačana. Hitra zagotovitev izredne makrofinančne pomoči Unije Ukrajini na podlagi tega sklepa se v sedanjih izrednih okoliščinah šteje za ustrezen kratkoročni odziv na znatna tveganja za makrofinančno stabilnost Ukrajine. S tem dodatnim zneskom v višini do 5 milijard EUR izredne makrofinančne pomoči Unije iz tega sklepa se podpira makrofinančno stabilizacijo Ukrajine, krepi neposredno odpornost države in ohranja njeno zmogljivost za okrevanje, s čimer se prispeva k vzdržnosti javnega dolga Ukrajine in njeni dolgoročni zmožnosti, da poplača svoje finančne obveznosti.
- (4) Izredna makrofinančna pomoč Unije na podlagi tega sklepa bo znatno prispevala k izpolnitvi potreb Ukrajine po financiranju, kot jih ocenjujejo MDS in druge mednarodne finančne institucije, ob upoštevanju zmožnosti Ukrajine, da se financira z lastnimi sredstvi. Pri določanju zneska izredne makrofinančne pomoči Unije se upoštevajo tudi pričakovani finančni prispevki dvostranskih in večstranskih donatorjev, potreba po zagotavljanju pravične porazdelitve bremena med Unijo in drugimi donatorji, drugi instrumenti Unije za zunanje financiranje, ki so že uvedeni v Ukrajini, in dodana vrednost celotne vključenosti Unije. Treba je prepoznati zavezanost ukrajinskih organov k tesnemu sodelovanju z MDS pri oblikovanju in izvajanju kratkoročnih nujnih ukrepov ter njihovo namero, da bodo sodelovali z MDS pri ustreznem gospodarskem programu, ko bodo razmere to dopuščale. Tak program je bil uradno zaprosen avgusta 2022. Izredna makrofinančna pomoč Unije bi morala biti namenjena ohranjanju makrofinančne stabilnosti in odpornosti v vojnih razmerah. Komisija bi morala zagotoviti, da je izredna makrofinančna pomoč Unije pravno in vsebinsko skladna z glavnimi načeli in cilji ukrepov na različnih področjih zunanjega delovanja in drugih ustreznih politik Unije.
- (5) Izredna makrofinančna pomoč Unije bi morala podpirati zunanjo politiko Unije do Ukrajine. Komisija in Evropska služba za zunanje delovanje bi morali v celotnem obdobju zagotavljanja makrofinančne pomoči tesno sodelovati, da bi usklajevali in zagotavljali doslednost zunanje politike Unije.
- (6) Predpogoj za dodelitev izredne makrofinančne pomoči Unije bi moral biti, da Ukrajina spoštuje učinkovite demokratične mehanizme, vključno z večstrankarskim parlamentarnim sistemom, in pravno državo, ter zagotavlja spoštovanje človekovih pravic. Sedanja vojna in zlasti trenutno vojno stanje ne bi smeli posegati v ta načela kljub koncentraciji moči v izvršilni veji oblasti.
- (7) Da bi zagotovili učinkovito zaščito finančnih interesov Unije, povezanih z izredno makrofinančno pomočjo Unije, bi morala Ukrajina sprejeti ustrezne ukrepe za preprečevanje in boj proti goljufijam, korupciji in drugim nepravilnostim, povezanim s to pomočjo. Poleg tega bi bilo treba v sporazumu o posojilu sprejeti določbo, na podlagi katere bi Komisija izvajala nadzor, Računsko sodišče revizije, Evropsko javno tožilstvo pa svoje pristojnosti, v skladu s členoma 129 in 220 Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁹⁾ (v nadaljnjem besedilu: finančna uredba).

⁽⁹⁾ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, spremembi uredb (EU) št. 1296/2013, (EU) št. 1301/2013, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 1304/2013, (EU) št. 1309/2013, (EU) št. 1316/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) št. 283/2014 in Sklepa št. 541/2014/EU ter razveljavitvi Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 (UL L 193, 30.7.2018, str. 1).

- (8) Izredna makrofinančna pomoč Unije bi morala biti povezana s strogimi zahtevami glede poročanja in pogoji politike, ki se določijo v memorandumu o soglasju. Te stroge zahteve glede poročanja bi morale v okviru sedanjih vojnih razmer zagotoviti, da so sredstva porabljena na učinkovit, pregleden in odgovoren način. Cilj pogojev politike je okrepiti neposredno odpornost Ukrajine in dolgoročno vzdržnost njenega dolga ter s tem zmanjšati tveganja, povezana z odplačevanjem njenih neporavnanih in prihodnjih finančnih obveznosti.
- (9) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja tega sklepa bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁶⁾.
- (10) Skupna zapadlost posojil na podlagi tega sklepa in Sklepa (EU) 2022/1201 v povprečju ne bi smela presežati 25 let.
- (11) Ker za posojila na podlagi tega sklepa in Sklepa (EU) 2022/1201 veljajo enaka tveganja za proračun Unije in njuna skupna zapadlost v povprečju ne bi smela presežati 25 let, bi bilo treba skupni znesek v višini 6 milijard EUR makrofinančne pomoči Unije Ukrajini na podlagi tega sklepa in Sklepa (EU) 2022/1201 kriti s skupno metodologijo za obvladovanje finančnih in proračunskih posledic. Zlasti bi bilo treba določiti enako raven proračunskega kritja kot ustrezno zaščito pred morebitnim nevratilom dela ali vseh posojil s strani Ukrajine ob predvidenem času. Rezervacije, ki so na voljo iz proračuna Unije za dva sklopa posojil izredne makrofinančne pomoči Unije, bi bilo treba upravljati kot celovit sklop rezervacij. Tako upravljanje bo povečalo odpornost in prožnost proračuna Unije pri odzivanju na kakršne koli primere neplačila. Sklep (EU) 2022/1201 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti.
- (12) Izredna makrofinančna pomoč na podlagi tega sklepa in Sklepa (EU) 2022/1201 pomeni finančno obveznost Unije v okviru skupnega obsega jamstva za zunanje delovanje na podlagi Uredbe (EU) 2021/947 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁷⁾. Za skupni znesek izredne makrofinančne pomoči Unije Ukrajini v obliki posojil v višini do 6 milijard EUR bi bilo treba uporabiti 9 % vplačanih rezervacij, ki so na voljo za makrofinančno pomoč v obliki posojil v okviru jamstva za zunanje delovanje. Znesek rezervacij bi bilo treba financirati iz finančnih sredstev, načrtovanih za makrofinančno pomoč na podlagi Uredbe (EU) 2021/947, pri čemer bi skupni znesek znašal 540 milijonov EUR. Za ta znesek bi bilo treba prevzeti obveznosti in ga vplačati v skupni sklad za rezervacije v okviru večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027, kot je določen v Uredbi Sveta (EU, Euratom) 2020/2093 ⁽⁸⁾.
- (13) V skladu s členom 210(3) finančne uredbe se pogojne obveznosti, ki izhajajo iz proračunskih jamstev ali finančne pomoči, ki bremenijo proračun Unije, štejejo kot vzdržne, če je njihov napovedani večletni razvoj združljiv z omejitvami, določenimi z Uredbo (EU, Euratom) 2020/2093, in zgornjimi mejami letnih odobritev plačil, določenimi v členu 3(1) Sklepa Sveta (EU, Euratom) 2020/2053 ⁽⁹⁾. Da bi Uniji omogočili, da na finančno varen način zagotovi doslej največjo znatno podporo Ukrajini prek izredne makrofinančne pomoči Unije, hkrati pa

⁽⁶⁾ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

⁽⁷⁾ Uredba (EU) 2021/947 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. junija 2021 o vzpostavitvi Instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa, spremembi in razveljavitvi Sklepa št. 466/2014/EU Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Uredbe (EU) 2017/1601 Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 480/2009 (UL L 209, 14.6.2021, str. 1).

⁽⁸⁾ Uredba Sveta (EU, Euratom) 2020/2093 z dne 17. decembra 2020 o določitvi večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 (UL L 433 I, 22.12.2020, str. 11).

⁽⁹⁾ Sklep Sveta (EU, Euratom) 2020/2053 z dne 14. decembra 2020 o sistemu virov lastnih sredstev Evropske unije in razveljavitvi Sklepa 2014/335/EU, Euratom (UL L 424, 15.12.2020, str. 1).

ohrani visoko bonitetno oceno in s tem svojo sposobnost zagotavljanja učinkovitega financiranja v okviru tako notranjih kot zunanjih politik, je bistvenega pomena, da se proračun Unije ustrezno zaščiti pred nastankom navedenih pogojnih obveznosti in da se zagotovi njihova finančna vzdržnost v smislu člena 210(3) finančne uredbe.

- (14) V skladu z načelom dobrega finančnega poslovanja bi bilo treba skupni sklad za rezervacije okrepiti s sredstvi, sorazmernimi s tveganji, ki izhajajo iz pogojnih obveznosti, povezanih s to doslej največjo izredno makrofinančno pomočjo Unije eni sami upravičenki. Brez takšne okrepitev proračun Unije ne bi mogel na finančno varen način zagotoviti doslej največje pomoči, ki jo Ukrajina potrebuje zaradi vojne. Za zaščito proračuna Unije bi morala biti izredna makrofinančna pomoč Unije Ukrajini v obliki posojil v višini do 6 milijard EUR upravičena do 70-odstotnega kritja prek vplačanih rezervacij (na ravni 9 %), ki so lahko dopolnjena z jamstvi držav članic za zagotovitev proračunskega kritja izgub v višini do nadaljnjih 61 % vrednosti posojil.
- (15) Sredstva na podlagi Uredbe (EU, Euratom) 2020/2093 so pod velikim pritiskom zaradi splošnih prednostnih nalog Unije glede porabe. Zato je primerno poiskati alternativno rešitev za dodatna sredstva, ki ne vpliva na redne odhodke, predvidene v finančnem načrtovanju večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027.
- (16) Glede na ugotovitve so prostovoljni prispevki držav članic v obliki jamstev ustrezno orodje za zagotavljanje zaščite poleg začetnega vplačila rezervacij. Jamstva držav članic bi bilo treba zagotoviti prostovoljno in bi morala biti ustrezen varovalni mehanizem, ki bi podprl proračun Unije, po tem ko so ali bodo počrpane rezervacije iz skupnega sklada v zvezi s finančnimi obveznostmi na podlagi tega sklepa in Sklepa (EU) 2022/1201. Prispevki v okviru teh jamstev bi morali biti vključeni v znesek odobrenih finančnih obveznosti z odstopanjem od člena 211(1), prvi pododstavek, finančne uredbe. Ti zneski bi se morali upoštevati pri izračunu rezervacij, ki izhajajo iz stopnje rezervacij iz člena 211(1) finančne uredbe, z odstopanjem od člena 211(4), drugi pododstavek, finančne uredbe.
- (17) Jamstva, ki jih zagotovijo države članice, bi morala kriti izredno makrofinančno pomoč v obliki posojil na podlagi tega sklepa in Sklepa (EU) 2022/1201 (v nadaljnjem besedilu: kriti makrofinančni pomoči). Ta jamstva bi morala biti nepreklicna, brezpogojna in na zahtevo. Ta jamstva bi morala zagotoviti zmožnost Unije, da odplača sredstva, izposojena na kapitalskih trgih ali od finančnih institucij. Unovčiti bi jih bilo treba le, če so izpolnjeni strogi pogoji v zvezi z ustreznostjo razpoložljivih rezervacij in če Unija od Ukrajine ne prejme plačila izredne makrofinančne pomoči v obliki posojil, odobrenih na podlagi kritih makrofinančnih pomoči, pravočasno za izpolnitev finančnih obveznosti Unije iz obveznic ali če bi bilo treba spremeniti časovni raspored plačil posojil, odobrenih na podlagi kritih makrofinančnih pomoči. Jamstva, ki jih zagotovijo države članice, bi bilo treba unovčiti v znesku, ki ustreza znesku, ki izhaja iz izgub pri finančni pomoči Ukrajini na podlagi kritih makrofinančnih pomoči, in dopolniti skupni sklad za rezervacije do potrebne ravni plačanih rezervacij. Unovčitve jamstev držav članic bi se morale izvesti šele, ko je znesek prvotnih rezervacij, oblikovanih za izredno makrofinančno pomoč na podlagi kritih makrofinančnih pomoči, počrpan ali bo počrpan. Zneske, izterjane na podlagi sporazumov o posojilih v zvezi z izredno makrofinančno pomočjo Ukrajini na podlagi kritih makrofinančnih pomoči, bi bilo treba z odstopanjem od člena 211(4), točka (c), finančne uredbe povrniti državam članicam, ki so poravnale unovčitve jamstva.
- (18) Če bi bile finančne obveznosti Unije, ki izhajajo iz obveznic za izredno makrofinančno pomoč Ukrajini na podlagi kritih makrofinančnih pomoči, začasno poravnane iz rezervacij iz skupnega sklada za rezervacije za kritje drugih finančnih obveznosti Unije, bi se lahko unovčitev jamstev, ki jih zagotovijo države članice, uporabila za dopolnitev rezervacij, oblikovanih za navedene finančne obveznosti.

- (19) Glede na izjemno naravo makrofinančne pomoči, podprte z jamstvi, je primerno, da se rezervacije za finančne obveznosti, ki izhajajo iz makrofinančne pomoči na podlagi kritih makrofinančnih pomoči in za vsa izplačila posojil, za katera je zagotovljeno jamstvo na podlagi Sklepa št. 466/2014/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁰⁾, po 15. juliju 2022, upravljajo ločeno od drugih finančnih obveznosti v okviru jamstva za zunanje delovanje in Jamstvenega sklada za zunanje ukrepe. Zato je primerno, da se uporabijo rezervacije, oblikovane v skupnem skladu za rezervacije izključno za finančne obveznosti, ki izhajajo iz izredne makrofinančne pomoči na podlagi kritih makrofinančnih pomoči, namesto uporabe splošnega pravila, določenega v iz členu 31(6) Uredbe (EU) 2021/947. Poleg tega je primerno, da se rezervacije, oblikovane v skupnem skladu za rezervacije, za posojila, za katera je zagotovljeno jamstvo na podlagi Sklepa št. 466/2014/EU, izplačana po 15. juliju 2022, uporabijo samo za finančne obveznosti iz teh posojil in da se za oblikovanje rezervacij namesto uporabe splošnega pravila, določenega v členu 31(8) Uredbe (EU) 2021/947, uporabijo pravila finančne uredbe. To bi bilo treba dopolniti z izključitvijo rezervacij, oblikovanih v zvezi z izredno makrofinančno pomočjo na podlagi tega sklepa, iz uporabe dejanske stopnje rezervacij z odstopanjem od člena 213 finančne uredbe.
- (20) Relativni delež, ki ga prispeva posamezna država članica (razdelitveni ključ) glede na skupni zajamčeni znesek, bi moral ustrezati sorazmernim deležem držav članic glede na skupni bruto nacionalni dohodek Unije. Unovčitve jamstev bi morale biti sorazmerne ob uporabi tega razdelitvenega ključa.
- (21) Pomembno je, da države članice čim prej dokončajo svoje nacionalne postopke za začetek veljavnosti jamstev. Glede na nujnost razmer čas, potreben za dokončanje teh postopkov, ne bi smel odložiti izplačila nujno potrebne izredne makrofinančne pomoči Ukrajini na podlagi tega sklepa. Makrofinančna pomoč v obliki posojil na podlagi tega sklepa bo urejena čim prej po začetku veljavnosti tega sklepa, sprejetju memoranduma o soglasju in podpisu sporazuma o posojilu.
- (22) Glede na težak položaj, ki ga je povzročila vojna agresija Rusije, in da bi Ukrajino podprli na poti dolgoročne stabilnosti, je primerno odstopati od člena 220(5), točka (e), finančne uredbe in Uniji omogočiti, da krije stroške obrestne mere v zvezi s posojili na podlagi tega sklepa in ne zaračuna upravnih stroškov, ki bi jih drugače krila Ukrajina. Subvencijo obrestne mere bi bilo treba odobriti kot instrument, ki se šteje za ustreznega za zagotovitev učinkovitosti podpore v smislu člena 220(1) finančne uredbe, in bi jo bilo treba kriti iz proračuna Unije vsaj v obdobju večletnega finančnega okvira 2021–2027. V obdobju 2021–2027 bi se subvencija obrestne mere morala kriti iz finančnih sredstev iz člena 6(2), točka (a), prva alineja, Uredbe (EU) 2021/947.
- (23) Ukrajini bi bilo treba omogočiti, da lahko vsako leto do konca marca zaprosi za subvencijo obrestne mere in oprostitev upravnih stroškov. Za zagotavljanje prožnosti pri odplačilu glavnice bi bilo treba z odstopanjem od člena 220(2) finančne uredbe omogočiti tudi obnovitev povezanih posojil, sklenjenih v imenu Unije.
- (24) Glede na nujne potrebe Ukrajine po financiranju se je Komisija julija 2022 dogovorila o spremembi namena in izplačilu dodatnih 1,59 milijarde EUR posojil Evropske investicijske banke Ukrajini, za katera je zagotovljeno jamstvo v okviru mandata Evropske investicijske banke za zunanja posojila 2014–2020 (v nadaljnjem besedilu: zunanji mandat EIB). Ker pa so to posojila ukrajinskim državnim subjektom in subjektom v državni lasti, predstavljajo enako stopnjo tveganja za proračun Unije kot makrofinančna pomoč v obliki posojil. Zato bi se moral v okviru proračuna Unije za te izpostavljenosti uporabiti enak previdnostni pristop kot za makrofinančno pomoč v obliki posojil na podlagi kritih makrofinančnih pomoči. V tem sklepu se zato uporablja 70-odstotna stopnja rezervacij za 1,59 milijarde posojil v okviru zunanjega mandata EIB s spremenjenim namenom in za vsa nadaljnja izplačila posojil v okviru zunanjega mandata EIB Ukrajini. Ta stopnja rezervacij bi se morala uporabljati namesto stopnje rezervacij, določene v členu 31(8), tretji stavek, Uredbe (EU) 2021/947. 70-odstotna stopnja rezervacij za izplačila posojil v okviru zunanjega mandata EIB v višini 1,59 milijarde EUR Ukrajini se bo financirala iz proračuna Unije.

⁽¹⁰⁾ Sklep št. 466/2014/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o odobritvi jamstva EU Evropski investicijski banki za izgube pri financiranju v podporo naložbenim projektom zunaj Unije (UL L 135, 8.5.2014, str. 1).

- (25) Redne preglede oblikovanja rezervacij za zadevni makrofinančni pomoči v obliki posojil in posojila v okviru zunanjega mandata EIB bi bilo treba izvajati vsakih šest mesecev, začetni pa bi se morali sredi 30. junija 2023 ali prej, če je ustrezno. Ta pregled bi moral zlasti oceniti, ali so se razmere v Ukrajini spremenile tako, da bi bilo upravičeno zvišanje ali znižanje stopnje rezervacij. Komisija lahko stopnjo rezervacij ponovno oceni *ad hoc*, zlasti če to upravičuje pomemben zadevni dogodek. Da se zagotovi, da stopnja rezervacij ostane ustrezna glede na finančna tveganja, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije sprejme akte v zvezi z zvišanjem ali znižanjem stopnje rezervacij, kot je ustrezno. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, vključno na ravni strokovnjakov, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje ⁽¹⁾. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njihovi strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.
- (26) Ker cilja tega sklepa, in sicer zagotavljanja izredne makrofinančne pomoči Unije Ukrajini za podpiranje zlasti njene gospodarske odpornosti in stabilnosti, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi obsega in učinkov predlaganega ukrepa lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta sklep ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.
- (27) Zaradi nujnosti, ki jo narekujejo izjemne okoliščine, ki jih je povzročila neizzvana in neupravičena vojna agresija Rusije, je primerno določiti izjemo od roka osmih tednov iz člena 4 Protokola št. 1 o vlogi nacionalnih parlamentov v Evropski uniji, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji, Pogodbi o delovanju Evropske unije in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo.
- (28) Glede na razmere v Ukrajini bi moral ta sklep nujno začeti veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije* –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

POGLAVJE I

IZREDNA MAKROFINANČNA POMOČ UNIJE

Člen 1

Dajanje na voljo izredne makrofinančne pomoči Unije

1. Unija da Ukrajini na voljo izredno makrofinančno pomoč v višini največ 5 000 000 000 EUR (v nadaljnjem besedilu: izredna makrofinančna pomoč Unije), da bi podprla makrofinančno stabilnost Ukrajine. Izredna makrofinančna pomoč Unije se Ukrajini zagotovi v obliki posojil. Prispevala bo k zapolnitvi finančne vrzeli Ukrajine, ki je bila ugotovljena v sodelovanju z mednarodnimi finančnimi institucijami.
2. Za financiranje izredne makrofinančne pomoči Unije se na Komisijo prenese pooblastilo, da si na kapitalskih trgih ali od finančnih institucij v imenu Unije sposodi potrebna sredstva in jih nato posodi Ukrajini. Skupna zapadlost posojil, zagotovljenih na podlagi odstavka 1 tega člena in Sklepa (EU) 2022/1201, v povprečju ne sme presegati 25 let.

⁽¹⁾ UL L 123, 12.5.2016, str. 1.

3. Izredna makrofinančna pomoč Unije se da na voljo za obdobje, določeno v memorandumu o soglasju iz člena 3(1), na dan po začetku veljavnosti memorandumu o soglasju, tudi če jamstva iz poglavja II, oddelek 1, tega sklepa še niso bila zagotovljena.
4. Če se finančne potrebe Ukrajine v obdobju izplačevanja izredne makrofinančne pomoči Unije znatno zmanjšajo v primerjavi z začetnimi napovedmi, Komisija zmanjša znesek pomoči oziroma pomoč začasno prekine ali ukine.

Člen 2

Predpogoj za makrofinančno pomoč Unije

1. Predpogoj za dodelitev makrofinančne pomoči Unije je, da Ukrajina spoštuje učinkovite demokratične mehanizme, vključno z večstrankarskim parlamentarnim sistemom, in pravno državo ter zagotavlja spoštovanje človekovih pravic.
2. Komisija spremlja izpolnjevanje predpogoja iz odstavka 1 v celotnem življenjskem ciklu izredne makrofinančne pomoči Unije, zlasti pred izplačili, pri čemer upošteva tudi stanje v Ukrajini in posledice vojnega stanja.
3. Odstavka 1 in 2 tega člena se uporabljata v skladu s Sklepom Sveta 2010/427/EU ⁽¹²⁾.

Člen 3

Memorandum o soglasju

1. Komisija se z Ukrajino dogovori o pogojih politike, s katerimi naj se pogojuje izredna makrofinančna pomoč Unije. Pogoji politike se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 15(2). Ti pogoji politike se določijo v memorandumu o soglasju.
2. Zahteve glede poročanja, ki so bile sprejete na podlagi Sklepa (EU) 2022/1201, se vključijo v memorandum o soglasju in zlasti zagotavljajo, da je izredna makrofinančna pomoč Unije uporabljena na učinkovit, pregleden in odgovoren način.
3. Podrobni finančni pogoji izredne makrofinančne pomoči Unije se določijo v sporazumu o posojilu, ki ga bosta sklenili Komisija in Ukrajina.
4. Komisija redno preverja izvajanje zahtev glede poročanja in napredek pri izpolnjevanju pogojev politike, določenih v memorandumu o soglasju. Komisija o rezultatih tega preverjanja obvesti Evropski parlament in Svet.

Člen 4

Sprostitev izredne makrofinančne pomoči Unije

1. Ob upoštevanju zahtev iz odstavka 3 da Komisija izredno makrofinančno pomoč Unije na voljo v obrokih v obliki posojila. Komisija določi časovni okvir za izplačilo posameznega obroka. Obrok se lahko izplača v eni ali več tranšah.
2. Sprostitev izredne makrofinančne pomoči Unije upravlja Komisija v skladu z memorandumom o soglasju.

⁽¹²⁾ Sklep Sveta 2010/427/EU z dne 26. julija 2010 o organizaciji in delovanju Evropske službe za zunanje delovanje (UL L 201, 3.8.2010, str. 30).

3. Komisija sklene, da bo obroke izplačala, če oceni, da so izpolnjene naslednje zahteve:
 - (a) spoštovanje predpogoja iz člena 2(1);
 - (b) zadovoljivo izvajanje zahtev glede poročanja, dogovorjenih v memorandumu o soglasju;
 - (c) za drugi obrok in naslednje obroke zadovoljiv napredek pri izvajanju pogojev politike, določenih v memorandumu o soglasju.

Preden se izplača najvišji možen znesek makrofinančne pomoči Unije, Komisija preveri izpolnjevanje vseh pogojev politike, določenih v memorandumu o soglasju.

4. Kadar zahteve iz odstavka 3 niso izpolnjene, Komisija začasno prekine ali ukine izplačilo izredne makrofinančne pomoči Unije. V takšnih primerih obvesti Evropski parlament in Svet o razlogih za začasno prekinitve ali ukinitve.

5. Izredna makrofinančna pomoč Unije se načeloma izplača Narodni banki Ukrajine. Ob upoštevanju določb, o katerih se dogovori v memorandumu o soglasju, vključno s potrditvijo preostalih potreb po proračunskem financiranju, se lahko sredstva Unije izplačajo ukrajinskemu ministrstvu za finance kot končnemu upravičencu.

Člen 5

Najemanje in dajanje posojil

1. Najemanje in dajanje posojil se izvajata v skladu s členom 220 finančne uredbe.
2. Komisija lahko po potrebi z odstopanjem od člena 220(2) finančne uredbe obnovi povezana posojila, sklenjena v imenu Unije.

Člen 6

Subvencija obrestne mere

1. Z odstopanjem od člena 220(5), točka (e), finančne uredbe lahko Unija za posojila na podlagi tega sklepa prevzame obresti z odobritvijo subvencije obrestne mere in prevzemom upravnih stroškov v zvezi z najemanjem in dajanjem posojila, razen stroškov v zvezi s predčasnim odplačilom posojil.
2. Ukrajina lahko Unijo zaprosi za subvencijo obrestne mere in prevzem upravnih stroškov do konca marca vsako leto.
3. Finančna sredstva iz člena 6(2), točka (a), prva alinea, Uredbe (EU) 2021/947 se uporabijo za kritje stroškov za plačilo obresti v zvezi z makrofinančno pomočjo Unije v obdobju večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 kot subvencija obrestne mere.

Člen 7

Obveščanje Evropskega parlamenta in Sveta

Komisija obvešča Evropski parlament in Svet o dogajanjih v zvezi z izredno makrofinančno pomočjo Unije, tudi o njenih izplačilih, in dogajanjih v zvezi z operacijami iz člena 5(2), ter jima pravočasno predloži ustrezne dokumente.

Člen 8

Ocena izvajanja izredne makrofinančne pomoči Unije

Med izvajanjem izredne makrofinančne pomoči Unije Komisija z operativnimi ocenami ponovno presodi ustreznost finančnih ureditev, upravnih postopkov ter mehanizmov notranje in zunanje kontrole Ukrajine, ki so pomembni za tako pomoč. Ta operativna ocena se lahko izvede skupaj z operativno oceno na podlagi Sklepa (EU) 2022/1201.

POGLAVJE II**OKREPITEV SKUPNEGA SKLADA ZA REZERVACIJE**

Oddelek 1

Jamstva držav članic za izredno makrofinančno pomoč Unije na podlagi tega sklepa in Sklepa (EU) 2022/1201

Člen 9

Prispevki držav članic v obliki jamstev

1. Države članice lahko dopolnijo oblikovanje rezervacij za makrofinančno pomoč v skupnem skladu za rezervacije, tako da zagotovijo jamstva do skupnega zneska 3 660 000 000 EUR za izredno makrofinančno pomoč Unije Ukrajini na podlagi člena 1 tega sklepa in na podlagi Sklepa (EU) 2022/1201 (v nadaljnjem besedilu: kriti makrofinančni pomoči).
2. Kadar države članice zagotovijo prispevke, se ti zagotovijo v obliki nepreklicnih in brezpogojnih jamstev na zahtevo na podlagi sporazuma o jamstvu, sklenjenega s Komisijo, v skladu s členom 10.
3. Sorazmerni delež prispevka zadevne države članice (razdelitveni ključ) k znesku iz odstavka 1 ustreza sorazmernemu deležu te države članice glede na skupni bruto nacionalni dohodek Unije, kot izhaja iz poglavja splošnih prihodkov proračuna za leto 2022, del A („Financiranje letnega proračuna Unije, uvod“), razpredelnica 4, stolpec (1), kot je določeno v splošnem proračunu Unije za proračunsko leto 2022, dokončno sprejetem 24. novembra 2021 ⁽¹⁾.
4. Jamstva posamezne države članice začnejo veljati z datumom začetka veljavnosti sporazuma o jamstvu iz člena 10 med Komisijo in zadevno državo članico.

Člen 10

Sporazumi o jamstvu

Komisija sklene sporazum o jamstvu z vsako državo članico, ki zagotovi jamstvo iz člena 9. Ta sporazum določa pravila v zvezi z jamstvom, ki so enaka za vse države članice, kar vključuje zlasti:

- (a) določbe glede obveznosti držav članic, da izpolnijo zahtevo Komisije za unovčitev jamstev v zvezi s kritima makrofinančnima pomočema, potem ko so bili ali bodo v celoti počrpani celotni zneski prvotnih ali naknadno dopoljenih rezervacij, oblikovanih v skupnem skladu za rezervacije za finančne obveznosti v zvezi s kritima makrofinančnima pomočema;

⁽¹⁾ UL L 45, 24.2.2022.

- (b) določbe, ki zagotavljajo, da se unovčitve jamstev izvedejo sorazmerno ob uporabi razdelitvenega ključa iz člena 9(3);
- (c) določbe, ki zagotavljajo, da bo na podlagi unovčitve jamstva Unija zmožna odplačati sredstva, izposojena v skladu s členom 1(2) na kapitalskih trgih ali od finančnih institucij, če Ukrajina dolgov ne plača, kar vključuje primere sprememb časovnega zaporedja plačil iz kakršnega koli razloga in pričakovana neplačila;
- (d) določbe, ki zagotavljajo, da se lahko unovčitev jamstev uporabi za dopolnitev skupnega sklada za rezervacije za oblikovanje rezervacij, kadar so bile črpane v zvezi s kritima makrofinančnima pomočema;
- (e) določbe, ki zagotavljajo, da država članica, ki ni izpolnila zahteve po unovčitvi, ostane zavezana, da jo izpolni;
- (f) določbe v zvezi s plačilnimi pogoji.

Oddelek 2

Oblikovanje rezervacij za kriti makrofinančni pomoči in nekatere finančne obveznosti v okviru zunanjskega mandata EIB v Ukrajini

Člen 11

Oblikovanje rezervacij za kriti makrofinančni pomoči

1. Za kriti makrofinančni pomoči se namesto splošnega pravila iz člena 31(5), tretji pododstavek, Uredbe (EU) 2021/947 uporablja stopnja rezervacij v višini 70 %. Vendar se stopnja rezervacij, vplačanih v skupni sklad za rezervacije, brez poseganja v člen 10, točka (a), tega sklepa, ohrani na 9 % neporavnanih obveznosti iz kritih makrofinančnih pomoči oziroma se na to raven dopolni, če se sredstva počrpajo, dokler se jamstva iz člena 9 ne počrpajo v celoti.
2. Zneski, ki izhajajo iz unovčitve jamstev iz člena 9, so zunanji namenski prejemki za plačilo finančnih obveznosti iz naslova kritih makrofinančnih pomoči in plačil v skupni sklad za rezervacije v skladu s členom 21(2), točka (a)(ii), finančne uredbe.
3. Z odstopanjem od člena 211(1), prvi pododstavek, drugi stavek, finančne uredbe se znesek jamstev iz člena 9(1) vključi v znesek odobrene finančne obveznosti. Z odstopanjem od člena 211(4), drugi pododstavek, finančne uredbe se zneski rezervacij iz odstavka 2 tega člena upoštevajo pri izračunu rezervacij, ki izhajajo iz stopnje rezervacij za kriti makrofinančni pomoči.
4. Z odstopanjem od člena 211(4), točka (c), finančne uredbe zneski, izterjani od Ukrajine v zvezi s kritima makrofinančnima pomočema, ne prispevajo k oblikovanju rezervacij do zneska unovčitve jamstva, ki so ga poravnale države članice v skladu s členom 10, točka (a), tega sklepa. Ti zneski se tem državam članicam povrnejo.

Člen 12

Okrepitev oblikovanja rezervacij za nekatere finančne obveznosti v Ukrajini, za katere je zagotovljeno jamstvo na podlagi Sklepa št. 466/2014/EU

1. Z odstopanjem od člena 31(8), tretji stavek, Uredbe (EU) 2021/947 se 70-odstotna stopnja rezervacij uporablja za zneske posojil, izplačanih po 15. juliju 2022 v okviru operacij financiranja Evropske investicijske banke (EIB) v Ukrajini, ki jih je podpisala EIB pred 31. decembrom 2021 in za katere jamči Unija v skladu s Sklepom št. 466/2014/EU (v nadaljnjem besedilu: krite finančne obveznosti v okviru zunanjskega mandata EIB v Ukrajini), ter se uporabljajo členi 211, 212 in 213 finančne uredbe ob upoštevanju členov 13 in 14 tega sklepa.

2. Za namene člena 211(1), drugi pododstavek, finančne uredbe oblikovanje rezervacij do 31. decembra 2027 doseže raven, ki ustreza stopnji rezervacij, ki se uporablja za skupni znesek neporavnanih obveznosti iz kritih finančnih obveznosti v okviru zunanjskega mandata EIB v Ukrajini.

Člen 13

Ocena ustreznosti stopnje rezervacij in postopek pregleda

1. Komisija vsakih šest mesecev, z začetkom 30. junija 2023, in kadar koli ugotovi, da je to potrebno zaradi drugih razlogov ali dogodkov, oceni, ali obstajajo novi dogodki, ki bi lahko trajno in znatno vplivali na ustreznost stopnje rezervacij, vključno s stopnjo vplačanih rezervacij iz členov 11 in 12. Komisija zlasti ugotovi prisotnost trajnih znatnih sprememb v profilu kreditnega tveganja teh izpostavljenosti z uporabo podatkov iz obdobja vsaj dveh let.

2. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejetje delegiranega akta v skladu s členom 16 za spremembo členov 11 in 12, da se prilagodi stopnja rezervacij, zlasti da se upoštevajo dogodki iz odstavka 1.

Člen 14

Oblikovanje rezervacij v skupnem skladu za rezervacije

1. Namesto splošnega pravila, določenega v členu 31(6) Uredbe (EU) 2021/947, se finančna obveznost iz kritih makrofinančnih pomoči krije ločeno od drugih finančnih obveznosti v okviru jamstva za zunanje delovanje, rezervacije, oblikovane v skupnem skladu za rezervacije za kriti makrofinančni pomoči, pa se uporabljajo izključno za finančne obveznosti na podlagi kritih makrofinančnih pomoči.

Namesto splošnega pravila, določenega v členu 31(8) Uredbe (EU) 2021/947, se finančna obveznost iz kritih finančnih obveznosti v okviru zunanjskega mandata EIB v Ukrajini krije ločeno od drugih finančnih obveznosti v okviru Jamstvenega sklada za zunanje ukrepe, rezervacije, oblikovane v skupnem skladu za rezervacije za krite finančne obveznosti v okviru zunanjskega mandata EIB v Ukrajini, pa se uporabljajo izključno za finančne obveznosti na podlagi kritih makrofinančnih pomoči.

2. Z odstopanjem od člena 213 finančne uredbe se dejanska stopnja rezervacij ne uporablja za rezervacije, oblikovane v skupnem skladu za rezervacije v zvezi s kritima makrofinančnima pomočema in kritimi finančnimi obveznostmi v okviru zunanjskega mandata EIB v Ukrajini.

3. Z odstopanjem od člena 213(4), točka (a), finančne uredbe je vsak presežek rezervacij iz člena 12(2) tega sklepa zunanji namenski prejemek v smislu člena 21(5) finančne uredbe za program zunanje pomoči, katerega upravičenka je Ukrajina.

POGLAVJE III

SKUPNE DOLOČBE

Člen 15

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 16

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 13(2) se prenese na Komisijo za nedoločen čas od 23. septembra 2022.
3. Prenos pooblastila iz člena 13(2) lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.
5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
6. Delegirani akt, sprejet na podlagi člena 13(2), začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 17

Letno poročilo

1. Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu vsako leto do 30. junija predloži oceno o izvajanju poglavja I tega sklepa v predhodnem letu v okviru svojega letnega poročila. V tem poročilu se:
 - (a) oceni napredek, dosežen pri izvajanju izredne makrofinančne pomoči Unije;
 - (b) ocenijo gospodarske razmere in obeti za Ukrajino ter izvajanje zahtev in pogojev iz člena 3(1) in (2);
 - (c) navede povezava med zahtevami in pogoji, določenimi v memorandumu o soglasju, tekočim makrofinančnim položajem Ukrajine ter odločitvami Komisije o sprostitvi obrokov izredne makrofinančne pomoči Unije.
2. Komisija najpozneje dve leti po koncu obdobja razpoložljivosti Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o naknadni oceni, v katerem ovrednoti rezultate in učinkovitost zaključenih ukrepov izredne makrofinančne pomoči Unije ter navede, v kolikšni meri so prispevali k ciljem pomoči.

POGLAVJE IV

SPREMEMBI SKLEPA (EU) 2022/1201 IN KONČNA DOLOČBA

Člen 18

Spremembi Sklepa (EU) 2022/1201

Sklep (EU) 2022/1201 se spremeni:

(1) v členu 1(2) se drugi stavek nadomesti z naslednjim:

„Skupna zapadlost posojil iz odstavka 1 in na podlagi Sklepa (EU) 2022/1628 Evropskega parlamenta in Sveta (*) v povprečju ne sme presegati 25 let.

(*) Sklep (EU) 2022/1628 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. septembra 2022 o zagotavljanju izredne makrofinančne pomoči Ukrajini z okrepitvijo skupnega sklada za rezervacije z jamstvi držav članic in posebnimi rezervacijami za nekatere finančne obveznosti v zvezi z Ukrajino, za katere je zagotovljeno jamstvo na podlagi Sklepa št. 466/2014/EU, ter o spremembi Sklepa (EU) 2022/1201 (UL L 245, 21.9.2022, str. 1).“;

(2) člen 7 se črta.

Člen 19

Končna določba

Ta sklep začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Bruslju, 20. septembra 2022

Za Evropski parlament
predsednica
R. METSOLA

Za Svet
predsednik
M. BEK
